

Tusken de Marren

INFORMATIEBIJLAGE VAN GEMEENTE DE FRYSCHE MARREN | SEPTEMBER 2019

INHOUD

- Kort nieuws en gemeentelijke activiteitenkalender
- Veiligheid voorop in De Fryske Marren
- Sociaal Werk De Kear is van start!
- Riolbeheer in De Fryske Marren

DE FRYSCHE MARREN

Gemeentelijke activiteiten kalender

Vergaderingen gemeenteraad

De gemeenteraad vergadert anders in 2019. De vergadering van de raad is verdeeld in drie onderdelen:

Petear, Debat en Beslút

- Woensdag 18 september
- Woensdag 9 oktober

De bijeenkomst vindt plaats in het gemeentehuis in Joure en begint om 19.30 uur.

Bovenstaande data zijn onder voorbehoud. Kijk voor actuele informatie op: www.defryskemarren.nl/gemeenteraad.

Like en volg ons op Instagram!

Mooie foto's uit de gemeente. Dat kunt u van ons verwachten op Instagram.

Volg ons op [@defryskemarren](https://www.instagram.com/defryskemarren).

Heeft u zelf een mooie foto gemaakt in de gemeente? Tag ons dan gerust met de hashtag [#gemeenteDFM!](https://www.instagram.com/defryskemarren)

Gemeente De Fryske Marren landelijk koploper in gemeentelijke dienstverlening

Begin dit jaar onderzocht IT-bedrijf Oracle bij 105 Nederlandse gemeenten hoe zij omgaan met de diverse contactkanalen en in welke mate de klant daarbij centraal wordt gesteld. Van de 105 gemeenten die in het onderzoek zijn meegenomen, scoort De Fryske Marren het hoogst.

Uit dit onderzoek blijkt dat De Fryske Marren de combinatie tussen balie, telefoon, mail, de sociale media, de website en de kennisbank het best heeft georganiseerd. Daarbij is de vraag van de klant consequent als uitgangspunt genomen.

Michael van Wier reikte namens Oracle de prijs uit aan Jan Kor Nienhuis, teamleider Klant Contact Centrum van De Fryske Marren. Van Wier: "De medewerkers maken bij deze gemeente het verschil en systemen worden uitdrukkelijk als ondersteunend gezien. In vergelijking met andere gemeenten kwam dat opvallend duidelijk naar voren."

Overlast servicepunt in Balk

Woont u in Balk of omgeving? Dan heeft u waarschijnlijk al gemerkt dat het voormalige gemeentehuis in Balk aan de Dubbelstraat ingrijpend wordt verbouwd. Zo'n grote verbouwing brengt altijd overlast met zich mee. Dit geldt ook voor het servicepunt van De Fryske Marren dat in het gebouw is gehuisvest.

De komende tijd wordt de hal aangepakt. Dat geeft niet alleen veel (geluid) overlast, ook uw veiligheid en dat van onze medewerkers is in het geding.

Daarom is het servicepunt dan binnenkort ook een aantal weken gesloten. In die periode bent u natuurlijk van harte welkom in het servicepunt in Lemmer of in het gemeentehuis in Joure.

SUBSIDIE ENERGIEBESPARING EIGEN HUIS (SEEH)

Plannen om uw woning duurzamer te maken? Sinds 2 september kunt u hiervoor subsidie aanvragen via de website van Rijksdienst voor Ondernemend Nederland (www.rvo.nl)

Voor het isoleren van uw dak, spouwmuur, gevel, vloer en glas kunt u ongeveer 20 procent subsidie ontvangen. Voorwaarde is dat minstens twee isolatiemaatregelen worden uitgevoerd. In dat geval is ook subsidie mogelijk voor een paar extra maatregelen die energie besparen, zoals een isolerende buitendeur, energiezuinig ventilatiesysteem, maatwerkadvies, energieverbruiksmanager of slimme thermostaat. Wordt uw woning zeer energiezuinig of energieneutraal gemaakt? Dan is een bonussubsidie tot € 4.000 mogelijk.

Benieuwd hoe u uw woning energiezuiniger kunt maken?

Tûk Wenjen, het energiebesparingsproject van gemeente De Fryske Marren, biedt een tweetal adviesmogelijkheden. Dit advies wordt verzorgd door onafhankelijke en gecertificeerde bedrijven. Meer informatie? Kijk op www.tukwenjen.nl of neem contact op via 14 05 14.

tûk wenjen

VEILIGHEID VOOROP in De Fryske Marren

Op het Friese vasteland is De Fryske Marren de gemeente met de laagste misdaadcijfers. De meeste inwoners voelen zich hier nooit onveilig. Maar het kan nog beter. Voor de komende jaren heeft de gemeente daarom een nieuw Integraal Veiligheidsplan opgesteld. Vier veiligheidsthema's krijgen hierbij extra aandacht.

Het woord 'integraal' verwijst naar een belangrijk doel van het veiligheidsplan: een goede samenwerking tussen alle betrokken partijen. Het motto van het plan is dan ook 'foarút troch ferbining'. "Het gaat daarbij onder andere om meer verbinding tussen de gemeente en haar veiligheidspartners, zoals de politie, brandweer en Veiligheidsregio Fryslân", zegt Linda Swart, beleidsadviseur Openbare Orde en Veiligheid bij De Fryske Marren. "Maar ook willen we nóg beter samenwerken met bijvoorbeeld buurgemeenten, de provincie, wooncorporaties en beveiligingsbedrijven."

Kracht van de gemeenschap

Meer verbinding zoeken doet de gemeente ook met degenen om wie het gaat: inwoners en ondernemers. Linda: "Wij willen hen zo goed mogelijk informeren over veiligheidsrisico's. Tegelijkertijd willen we initiatieven vanuit de gemeenschap stimuleren. Denk aan inwoners die een WhatsApp-groep opzetten voor buurtpreventie. Of ondernemers die zich verenigen om hun winkelgebied of bedrijventerrein veilig te houden. Samen sta je een stuk sterker."

'Samen sta je een stuk sterker'

VIER THEMA'S

Het nieuwe veiligheidsplan is gemaakt voor de periode 2019-2022. Binnen het plan zijn er vier thema's die extra aandacht krijgen: woonoverlast, evenementenveiligheid, ondermijnende criminaliteit en cybercriminaliteit.

Woonoverlast

Je veilig voelen begint bij je thuis. Woonoverlast blijft daarom een belangrijk aandachtspunt. Voorbeelden daarvan zijn burenruzies, lawaai en huiselijk geweld. De gemeente stelt een stappenplan op om met dit soort problemen om te gaan. Komt iemand er zelf niet uit met de burens?

Dan kan het sociaal wijkteam mogelijk uitkomst bieden, bijvoorbeeld met buurtbemiddeling. Is dat niet voldoende, dan probeert de gemeente voor een oplossing te zorgen. Mocht een situatie escaleren, dan is het een zaak voor het Veiligheidshuis. Er zijn dan al diverse andere partijen bij betrokken, zoals de politie en justitie. Het stappenplan maakt voor iedereen duidelijk welk type interventie wanneer nodig is, zodat er snel actie kan worden ondernomen. Voor overlast door mensen met verward gedrag stelt de gemeente een specifieke aanpak op, in samenwerking met de zorg.

Evenementenveiligheid

De Fryske Marren staat bekend om haar vele evenementen. Die zijn helaas nooit zonder risico's. Overmatig alcohol- of drugsgebruik kan de gezondheid aantasten. Hetzelfde geldt voor een relatief nieuw verschijnsel: het gebruik van lachgas. De combinatie van middelengebruik en veel drukte kan bovendien makkelijk leiden tot overlast en agressie.

Om een goede balans te vinden tussen plezier en veiligheid, gaat de gemeente bij de aanvraag van een evenementenvergunning met de organisator in gesprek. Wat zijn eerdere ervaringen met dit evenement? Wordt er gezorgd voor genoeg beveiligers, EHBO'ers en verkeersregelaars? Ook houdt de gemeente rekening met de capaciteit van de politie. Een nieuw digitaal aanvraagformulier helpt daarbij, net als het opstellen van een evenementenkalender.

Zet het alvast in uw agenda!

Dag van de Veiligheid

Op zaterdag 12 oktober a.s. is er in De Fryske Marren de Dag van de Veiligheid. De gemeente organiseert deze dag in het kader van de landelijke Week van de Veiligheid (deweekvandeveiligheid.nl), van 7 t/m 13 oktober.

Op de Dag van de Veiligheid komen op een plein in Joure diverse hulpdiensten bij elkaar, zoals de politie, brandweer en ambulancedienst. Zij vertellen inwoners over hun werk en beantwoorden vragen. Ook voor kinderen zijn er diverse activiteiten. De organisatie van deze dag is momenteel in volle gang. In de volgende editie leest u er meer over.

Ondermijnende criminaliteit

Onterecht een subsidie of uitkering ontvangen, geld witwassen of het persoonsgebonden budget van je cliënt in eigen zak steken. Het zijn voorbeelden van ondermijnende criminaliteit: misbruik maken van overheidsvoorzieningen en de wet aan je laars lappen. Niet alleen de overheid en kwetsbare mensen zijn daarvan de dupe.

Het kan zorgen voor oneerlijke concurrentie tussen ondernemers, omdat anderen zich wel aan de regels houden. Of gevaar opleveren voor de omgeving, zoals bij brandgevoelige hennepkwekerijen. Het lastige van ondermijnende criminaliteit is dat het vaak moeilijk te herkennen is. Komend najaar organiseert de gemeente daarom bewustwordingssessies voor bestuurders en bedrijven. Ook gaat zij overtredingen beter in kaart brengen door signalen uit verschillende hoeken zoveel mogelijk aan elkaar te koppelen. Drugscriminaliteit wordt harder aangepakt en er komt een plan om de wet Bibob (bevordering integriteitsbeoordelingen door het openbaar bestuur) effectiever toe te passen.

Cybercriminaliteit

Vergelijk het met een roofdier; dat valt niet zomaar een kudde aan, maar zoekt een zwakke prooi uit. Zo werkt het ook met cybercriminaliteit. Ben je online niet goed beveiligd, dan ben je een makkelijk doelwit voor hackers. Denk aan phishing, gijzelsoftware of andere manieren waarop zij mensen geld proberen af te troggelen.

We sluiten steeds meer apparaten aan op het internet, dus de mogelijkheden voor cybercriminelen om een huis of bedrijf 'binnen te komen' nemen toe. Om inwoners en ondernemers te informeren over hoe zij zich tegen deze gevaren kunnen weren, gaat de gemeente voorlichtingssessies organiseren. Daarnaast doet De Fryske Marren samen met veiligheidspartners mee aan een cybercrisisoefening. Wat doen wij bijvoorbeeld wanneer een gemeentelijke digitale dienst wordt gehackt? Cybercriminaliteit ontwikkelt zich snel en daar moeten we allemaal op voorbereid zijn.

SOCIAAL WERK DE KEAR

Het welzijnswerk in De Fryske Marren heeft een nieuw gezicht. Sinds 1 september zet Sociaal Werk De Kear zich in voor het welbevinden van inwoners in de gemeente. Met twee gebiedsteams en een grote vrijwilligerspool biedt de nieuwe welzijnsorganisatie ondersteuning bij verschillende onderwerpen, zoals gezondheid, financiën, inwonersinitiatieven, (vrijwilligers)werk en mantelzorg.

Door veranderingen in het sociaal domein en een sterke behoefte aan meer maatwerk en ruimte voor eigen initiatief van inwoners, besloot de gemeente eind 2017 nieuwe welzijnsdoelen te ontwikkelen. "Samen met inwoners, verenigingen, (vrijwilligers)organisaties en andere betrokkenen is er nagedacht over de toekomst van het welzijnswerk", zegt wethouder Irona Groeneveld. "Daaruit kwam duidelijk naar voren dat we in De Fryske Marren een coördinerende partij wensen, die zorgt voor een samenhangend aanbod van alle basisvoorzieningen en die bijdraagt aan een sterke, dragende samenleving, waarin iedereen mee kan doen. Onder andere door inwoners, vrijwilligers en mantelzorgers te ondersteunen, te versterken en met elkaar te verbinden."

- IRONA -
**'Het is minder
zorgen voor
en meer
zorgen dat...'**

Stevige basis

Een uitgebreide aanbestedingsprocedure volgde, waarna de Tintengroep als beste partij uit de bus kwam. Afgelopen maart is de Tintengroep gestart met het oprichten van Stichting Sociaal Werk De Kear: dé nieuwe welzijnsorganisatie in De Fryske Marren. Irona Groeneveld: "Maatschappelijke ontwikkelingen vragen om een alternatieve aanpak van het welzijnswerk. Het is minder 'zorgen voor' en meer 'zorgen dat'. Die kanteling vereist een andere manier van denken en werken; een tendens die de Tintengroep goed begrijpt. De afgelopen maanden heeft de welzijnsgroep hard gewerkt om de basis voor De Kear neer te zetten. Daarbij hebben ze zelf bepaald hoe ze onze welzijnsdoelen willen vormgeven. Uitgangspunt is dat we met elkaar zorgen voor een sterke, leefbare samenleving, waar iedereen meetelt en mee kan doen. En waar inwoners zelf de regie voeren over wat er in hun buurt gebeurt."

Soepele overdracht

Henriëke Hofsteenge is directeur van Sociaal Werk De Kear. Ze is vanaf het begin betrokken bij de overdracht en

de voorbereidingen van de nieuwe welzijnsorganisatie. "Als nieuwkomer in De Fryske Marren hebben we veel hulp gekregen van de gemeente en de bestaande welzijnsorganisaties", vertelt Hofsteenge. "Maar ook inwoners, vrijwilligers, ondernemers en lokale organisaties toonden zich betrokken. Met elkaar hebben we gewerkt aan een soepele overdracht. Ik kijk daar met een tevreden gevoel op terug. Miks Welzijn, Timpaan Welzijn en Van der Holst Coaching hebben als vertrekkende partijen hun werkzaamheden heel goed overgedragen. Tien medewerkers van Miks en een grote vrijwilligerspool hebben zich bij ons aangesloten. Veel van deze vrijwilligers waren al actief zodat ze bekende gezichten zijn voor de inwoners. Goedlopende projecten en inwonersinitiatieven worden gewoon voortgezet. En dat is niet zo gek, want er zijn veel activiteiten die van grote waarde zijn voor inwoners van De Fryske Marren. In de toekomst gaan wij - op verzoek van inwoners - natuurlijk ook nieuwe activiteiten ontplooiën."

Weten wat er speelt

"We willen het welzijnswerk sámen met inwoners inrichten", benadrukt Hofsteenge. "Sinds maandag 2 september hebben we de deuren van onze twee vestigingen in Joure en Lemmer geopend. Inwoners met ideeën of vragen zijn van harte welkom om langs te komen. Maar we gaan er zelf ook op uit; onze gebiedsteams zijn actief in stad, dorpen en wijken. Onze buurtwerkers vind je bijvoorbeeld op straat, in het dorpshuis of op school. Dit doen we om onszelf kenbaar te maken, maar vooral om het gesprek aan te gaan. We willen van inwoners horen wat ze belangrijk vinden, welke behoeften ze hebben en welke mogelijkheden ze nodig hebben om hiermee aan de slag te gaan. We praten ook met andere partijen uit de buurt, zoals het sociaal wijkteam, dorpsbelangen, wijkverenigingen en sportclubs. Voor het welzijnswerk is het belangrijk om te weten wat er leeft in de samenleving. Zo kunnen we aansluiten bij de wensen van inwoners."

Sterk en zelfredzaam

Sociaal Werk De Kear is er voor mensen van alle leeftijden met een (hulp)vraag of idee. Hofsteenge: "De vragen waarmee we inwoners helpen zijn heel divers. Denk bijvoorbeeld aan vragen over gezondheid, geld, participatie, jongerenhulp of mantelzorg, maar we

Wethouder Irona Groeneveld (links) en Henriëke Hofsteenge, directeur Sociaal Werk De Kear.

zijn er ook voor inwoners die hulp willen bij het organiseren van een activiteit om bijvoorbeeld de leefbaarheid in hun wijk te verbeteren. In onze dienstverlening staat de inwoner centraal en gaan we uit van zijn of haar eigen kracht. Het is onze prioriteit om kwetsbare inwoners in beweging te krijgen, sterker en zelfredzaam te maken. Dit doen we door mensen handvatten aan te reiken, maar we steken ook in op preventie. Dat wil zeggen dat we er bovenop zitten en er vroeg bij zijn om zo grote problemen te voorkomen. Als het mogelijk is zetten we daarbij het sociale netwerk van de hulpvrager in, zoals gezinsleden,

buren, vrienden en vrijwilligers. Is dat niet toereikend? Dan zijn wij de verbindingsofficier naar voorzieningen en gespecialiseerde zorg in de buurt."

Krachten bundelen

In aanloop naar de start heeft Henriëke Hofsteenge veel tijd geïnvesteerd in het leggen van contacten. "Er zit veel kracht in de samenleving. Die willen we benutten. In De Fryske Marren zijn talrijke initiatieven georganiseerd. Vrijwilligers, mantelzorgers en goede doelen doen hele mooie dingen. Ze zijn onmisbaar voor een sociale en levendige samenleving. Inwoners die als vrijwilliger aan de slag

AR IS VAN START!

- HENRIEKE -

‘In onze dienstverlening staat de inwoner centraal en gaan we uit van zijn of haar eigen kracht’

willen, kunnen zich bij ons melden. We kunnen ieders hulp goed gebruiken. Door samen te werken en alle krachten te bundelen, willen we een duurzaam netwerk neerzetten, waarin inwoners en partijen elkaar makkelijk vinden.”

De gemeente is tevreden over de veranderingen die De Kear heeft ingezet. “De stappen die De Kear heeft gemaakt geven ons een goede indruk”, zegt wethouder Irona Groeneveld.

“Het welzijnswerk is in een andere vorm gegoten. De Kear maakt inwoners krachtiger, daarmee creëer je meer armslag in de samenleving. Ten minste, dat is het effect wat we willen bereiken.” Om focus en koers te houden organiseert de gemeente jaarlijks een inwonerspeiling. Daarnaast moet De Kear de gemeente informeren over hoe het budget - dat hetzelfde is als wat de oude welzijnspartners ontvingen - besteed wordt en hoe de welzijnsdoelen gerealiseerd worden. “Ons streven is om het beste uit het welzijnswerk te halen”, besluit Groeneveld.

Wilt u weten wat Sociaal Werk De Kear voor u of uw omgeving kan betekenen?

Alle informatie over welzijnswerk in De Fryske Marren vindt u op: sociaalwerkdekear.nl.

GEMEENTEGEZICHT

Rioolbeheer in De Fryske Marren

Zolang er geen problemen zijn, staan veel mensen er niet bij stil wat er met hun afvalwater gebeurt. Echter, achter het afvoerputje gaat een groot netwerk schuil van buizen, putten en gemalen, dat goed onderhouden moet worden.

“Het is onze taak om het openbaar riool in De Fryske Marren schoon en in orde te houden”, begint Douwe Boorsma, voorman riolbeheer in De Fryske Marren. Samen met zes monteurs, waaronder Roland van den Berg en Jan-David de Jager, beheert Douwe het rioleringsstelsel in de gemeente. “Onder onze voeten ligt een groot buizenpark, bedoeld om het afval- en hemelwater op een veilige en hygiënische manier af te voeren naar de rioolwaterzuivering van het waterschap. Daar wordt het vuile water gezuiverd en weer schoon de natuur in gebracht.”

Ondergrondse infrastructuur

In De Fryske Marren zijn meer dan 27 duizend huishoudens en bedrijven aangesloten op het gemeenteriool. Douwe: “Bij de meeste rioolssystemen lopen de buizen een klein beetje schuin, het water stroomt dan vanzelf weg. We noemen dat ook wel vrijvervalriolering.” Bij andere systemen duwt een pomp het afvalwater met kracht de buis in (drukriolering). “Het rioolstelsel in onze gemeente omvat 460 kilometer vrijvervalriolering, 170 kilometer drukriolering en meer dan duizend rioolgemalen en pompunits. Het is een complex systeem, maar wij weten precies hoe het in elkaar steekt. Het hele stelsel staat nauwkeurig op de kaart in ons beheerssysteem.”

24/7 paraat

“Het beheer en onderhoud van het openbaar riool voeren wij grotendeels zelf uit”, vult Roland aan. “Onze dagelijkse werkzaamheden bestaan uit putten schoonmaken, kolken zuigen, pompen en gemalen onderhouden, elektrische installaties keuren en leidingwerk vervangen. Daarnaast staat de storingsdienst 24 uur per dag paraat. Met regelmaat zorgen materialen die niet in het riool thuishoren voor verstopte buizen en vastgelopen rioolpompen. We komen de gekste dingen tegen: frituurvet, kattenbakkorrels, schoonmaakdoekjes, chemicaliën en kledingstukken. Onjuist gebruik van het riool kan veel overlast veroorzaken. Het is ons streven om problemen binnen 48 uur te verhelpen.”

Rioolkous

Naast verstoppingen kunnen zich ook andere problemen voordoen, zoals vervuiling, verzakking, lekkage of ingroeiende boomwortels. Daarom

Team riolbeheer van links naar rechts: Jan-David de Jager, Jacob Klijsma, Rimmer Haitsma, Roland van den Berg, Sikko Verhaag, Douwe Boorsma en Catharinus Wiersma(niet op de foto)

FOTO: FOTO NANTKO

‘Kledingstukken, kattenbakkorrels; we komen de gekste dingen tegen’

worden alle rioolgangen periodiek geïnspecteerd. Jan-David: “Om de conditie van de riolen van binnenuit te inspecteren, gebruiken we een camerarobot. Als er scheuren in het leidingwerk zitten, wordt de leiding meestal met een speciale koustechiek hersteld. Het grote voordeel van deze techniek, ook wel ‘relining’ genoemd, is dat graven niet nodig is. Daarmee kunnen we overlast voor de omgeving zoveel mogelijk beperken.” Bij relining

wordt - door een externe partij - een kous van kunsthars via een put in het riool uitgerold en tegen de wand geblazen. De hars in de kous hardt uit door behandeling met ultraviolet licht. Het riool krijgt als het ware een nieuwe binnenjas en kan weer tientallen jaren mee.

Klaar voor de toekomst

Behalve voor de afvoer van afvalwater wordt het openbaar riool ook gebruikt voor het verwerken van hemelwater.

Douwe: “Een groot deel van het riool in De Fryske Marren is gemengd, dat wil zeggen dat afval- en regenwater via dezelfde buis wordt afgevoerd. De afvoercapaciteit van het huidige riool is 20 milliliter regen per uur, maar om wateroverlast als gevolg van klimaatverandering in de toekomst te voorkomen, worden de systemen voor afval- en hemelwater steeds vaker gescheiden. Bij nieuwbouwprojecten wordt het regenwater al apart opgevangen en afgevoerd naar bijvoorbeeld een naastgelegen sloot, vijver of wadi. Ook bestaande riolering in de oudere kernen wordt geleidelijk omgebouwd naar een gescheiden stelsel. Op die manier houden we droge voeten.”